

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ-ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXX		5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές-τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της μελέτης αρχαιολογικών, καλλιτεχνικών και ιστορικών ευρημάτων για την κατανόηση της ιστορίας και του πολιτισμού ενός κοινωνικού συνόλου και τη σχέση των μνημείων με τον χώρο.
- Να εκτιμούν τη σημασία της προστασίας, αποκατάστασης και αειφόρου αξιοποίησης των μνημείων για τη διάσωση και διατήρηση της πολιτισμικής κληρονομιάς.
- Να αναλύουν τις πολιτισμικές καταβολές των μνημειακών συνόλων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου προκειμένου να εντοπίζουν ομοιότητες, διαφορές και αλληλεπιδράσεις μεταξύ διαφορετικών κοινωνιών.
- Να αναγνωρίζουν τις επιδράσεις των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών παραγόντων στην ανέγερση μνημείων, για την καλύτερη κατανόηση του υποβάθρου δημιουργίας και χρήσης τους από τις κοινωνίες.
- Να χρησιμοποιούν διεπιστημονικά μεθοδολογικά εργαλεία (φιλολογικές πηγές και καλλιτεχνικά τεκμήρια) και ψηφιακές εφαρμογές για την ακριβέστερη συλλογή και την εγκυρότερη ανάλυση πληροφοριών που σχετίζονται με τα μνημεία και τον περιβάλλοντα χώρο τους.

- Να ερμηνεύουν αρχαιολογικά, ιστορικά και καλλιτεχνικά δεδομένα, προκειμένου να συνεισφέρουν στην παραγωγή νέας γνώσης και στην επίλυση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τα μνημεία και ο χώρος.
2. Τα τοπία, το κλίμα, ο πληθυσμός, οι οικισμοί και τα μνημεία
3. Φιλολογικές μαρτυρίες και καλλιτεχνικά τεκμήρια
4. Το Βυζάντιο ως χώρος: Οχυρώσεις, Μνημεία και τέχνη
5. Κωνσταντινούπολη: Ο χώρος και τα μνημεία
6. Θεσσαλονίκη: Ο χώρος και τα μνημεία
7. Τα Μοναστικά κέντρα και οι μονές στον χώρο
8. Μοναστικά κέντρα Ι: Μνημειακή τοπογραφία του Αγίου Όρους και των Μετεώρων
9. Οι βυζαντινές πόλεις και ο χώρος
10. Οδικά δίκτυα, πολεοδομική οργάνωση των πόλεων: Τα μνημεία και η ζωή στις πόλεις
11. Μνημειακή τοπογραφία μεταβυζαντινής περιόδου: Φιλολογικές μαρτυρίες και μνημειακό απόθεμα
12. Χριστιανικά, Ισλαμικά και Εβραϊκά μνημεία την περίοδο των μεταρρυθμίσεων του Τανζιμάτ
13. Ανασκόπηση, συμπεράσματα και παρουσίαση εργασιών

14. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα. 													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb. Επικοινωνία μέσω e-mail.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="673 1644 1011 1709">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1011 1644 1378 1709">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="673 1709 1011 1742">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1011 1709 1378 1742">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="673 1742 1011 1843">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1011 1742 1378 1843">58</td> </tr> <tr> <td data-bbox="673 1843 1011 1908">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1011 1843 1378 1908">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="673 1908 1011 1942">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1011 1908 1378 1942">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="673 1942 1011 1975">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1011 1942 1378 1975">120</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	58	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20	Εξετάσεις	3	Σύνολο Μαθήματος	120	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	39													
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	58													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20													
Εξετάσεις	3													
Σύνολο Μαθήματος	120													

<p>συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Τελική αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου. Τρίωρη γραπτή εξέταση στα ελληνικά, η οποία περιλαμβάνει: Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμών, καθώς και σχολιασμό αποσπάσματος πηγής, που διδάχθηκε στα πλαίσια του μαθήματος. Προαιρετική γραπτή εργασία.</p>

15. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>1. Johannes Koder, <i>Το Βυζάντιο ως χώρος</i> Εισαγωγή στην Ιστορική Γεωγραφία της Ανατολικής Μεσογείου στη Βυζαντινή Εποχή, Θεσσαλονίκη 2005, (εκδ. Βάνιας).</p> <p>Άλλη προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μ. Ι. Καζαμία-Τσέρνου, <i>Μνημειακή τοπογραφία της χριστιανικής Θεσσαλονίκης, Οι Ναοί (4^{ος} – 8^{ος} αι.)</i>, Θεσσαλονίκη 2009. 2. Γ. Χρ. Τσιγάρας, <i>Εκκλησίες της Ιεράς Μητροπόλεως Ξάνθης και Πριθωωρίου, Ξάνθη 2004.</i> 3. Ε. Μπρούσκαρη, (επιμ.), (2008). <i>Η Οθωμανική Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα</i>, Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού. 4. Γ. Χρ. Τσιγάρας (επιμ.), <i>Θρησκευτικά μνημεία στο Νομό Ξάνθης</i>, Ξάνθη 2005. 5. Külzer, A., Polloszek V., Popović, M. St., & Koder, J., (επιμ.), (2020). <i>Raum und Geschichte: Der historische Atlas Tabula Imperii Byzantini an der Österreichischen Akademie der Wissenschaften</i>, in: <i>Studies in Historical Geography and Cultural Heritage 3</i>. Vienna – Novi Sad 6. Ν. Τουτός – Γ. Φουστέρης, <i>Ευρετήριο της μνημειακής ζωγραφικής του Αγίου Όρους (10^{ος} – 17^{ος} αιώνας)</i>, Αθήνα 2010. 7. G. Dagron, <i>Η γέννηση μιας πρωτεύουσας. Η Κωνσταντινούπολη και οι θεσμοί της(330-451)</i>, μετ.: Μ. Λουκάκη, Αθήνα 2000. 8. Δ. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, <i>Μνημεία του "δεσποτάτου της Ηπείρου" στην Άρτα: Η μέχρι σήμερα έρευνά τους – Προβλήματα για το παρόν και το μέλλον τους</i>, στο: Ε. Χρυσός (επιμ.), <i>Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου για το Δεσποτάτο της Ηπείρου 1990</i>, Άρτα 1992, 505-515. 9. P. Schreiner, <i>Κωνσταντινούπολη. Ιστορία και Αρχαιολογία</i>, Αθήνα 2014. 10. R. Janin, <i>La géographie ecclésiastique de l'empire byzantin, Première Partie. Le siège de Constantinople et le Patriarcat Œcuménique, tom. III</i>, Paris 1969.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Γ. ΤΣΙΓΑΡΑΣ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	gtsigara@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργασία (προαιρετική) Προφορική τελική εξέταση
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Η προφορική τελική εξέταση θα πραγματοποιείται μέσω Skype for Business σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνεται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό της σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή της.</p> <p>Η προαιρετική εργασία θα υποβάλλεται μέσω eClass σε καθορισμένη ημερομηνία.</p>